

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPH-MCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELOFIZETÉSI DIJAK BRASSOBAN:

Egy óra 70 lej, negyedévre 190 lej, félévre 360 lej,
egy évre 680 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELOFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 80, 1/4 évre 220, 1/2 évre 420, 1 évre 800 lej
Külföldre: 1/4 évre 370, 1/2 évre 720, 1 évre 1400 lej

Pop Csicsó István,

a román nemzeti párt egyik oszlopos tagja. Abból a gárdából való, mely Budapesten az erdélyi románok nyelvi, kulturális és politikai szabadságáért kitartóan, s nem eredménytelenül küzdött. Álláspontját mindig higgadt nyugalommal, tárgyilagosan fejtette ki és egyénisége és politikai szerepe iránt még a sovíniszta magyarok tiszteletét és nagyrabecsülését is kivívta.

Pop Csicsó István Budapesten történt átutazása alkalmával a Magyar Hirlapnak nyilatkozott a kisebbségi kérdéssel kapcsolatban. Azzal az öszinteséggel és meggyőződéssel mondta el véleményét, amivel annak idején népe érzelmeinek és gondolatvilágának a magyar parlamentben hangot adott. Nyilatkozatáért a román liberálisok bizonyára élesen fogják támadni és még a hazaárulás vádját sem fogják sajnálni tőle. Hogyne, mikor Budapesten nyíltan megmondta, hogy a Bratianu-kormány megtagadja a kisebbségek jogát az anyanyelvhez; hogy a kisebbségek jogai nálunk teljesen ki vannak szolgáltatva a hatóságok önkényének, hogy nyelvükkel a hivatalokban nem élhetnek és távol állanak attól, hogy elsőrangú állampolgárok gyanánt kezeljék őket.

Súlyos igazságok és feltűnőek egy román képviselő, egy kiváló vezérférfiú ajkáról. És még hozzá, hogy Budapesten hangzottak el, ahol legelőbb a fajtestvérek sorsa miatt aggódó és izguló magyar közvélemény ragadja fel, mint mindennél beszédesebb és döntőbb bizonyosságot panaszaik és követeléseik jogosságának.

Különösen nagy jelentősége van a Pop Csicsó budapesti nyilatkozatának abban a pillanatban, amikor Duca a parlamentben, a világ színe előtt kénytelen kijelenteni, hogy Románia vállalja a kisebbségi szerződés kötelezettségeit és azokat mind a kötés betűi, mind szellemé szerint teljesíti. Pop Csicsó, a román politikai kiválóság, az erdélyi románok jogaiért folytatott évtizedes magyar parlamenti harcok egyik zászlóvivője Budapesten cáfol rá a román külügyminiszter Bukarestben tett nyilatkozatára. Meg erősíti, amit a külügyminiszter, Bratianu, a kormány és az egész liberális tábor mindig tagadott, hogy a romániai nemzeti kisebbségeket másod és harmadrendű állampolgárok gyanánt kezelték és az anyanyelv jogát elvitták és elvették tőlük. Semmivel sem mond többet, de kevesebbet sem Pop Csicsó István, mint amit mondott és mond a Brassói Lapok, a Magyar Párt és a romániai magyarság. A nemzeti párt derék vezérférfia őszinte, tehát nem is mondhatott mást, s amit Budapesten mondott, azt már idehaza többször elmondta és mindannyiszor el fogja mondani, valahányszor erre az alkalom, a körülmények indítják. Ezzel szemben, bár a kormány és a liberális párt épúgy tudja, mint Pop Csicsó, hogy a kisebbségek jogai nálunk teljesen ki vannak szolgáltatva a hatóságok önkényének, s hogy nyelvükkel a hatóságok előtt nem élhetnek (ami a legnagyobb sérelem), mégis azt akarják velünk is, a románsággal is, a Népszövetséggel is, Európa és a világ közvéleményével is elhárítani, hogy

mi az állampolgári és kisebbségi jogok teljes birtokában vagyunk.

Hálával és köszönettel tartozunk Pop Csicsónak őszinteségéért és bátorságáért. Becsületes vallomástétel ép Budapesten neki és talán pártjának is muló kellemetlenségeket fog okozni, de az igazság és emberiség ügyének ép úgy, mint Románia belső összhangjának és a jövő érdekeinek rendkívüli szolgálatot tett. A né-

pek festvérségét csak a bajok és bűnök kiméletlen feltárásával, a jogtalanságok és hamisságok teljes megsemmisítésével lehet elősegíteni. Nyilatkozatából úgy érezzük, hogy benne a román nép megértő, igazságos lelke szólt. Lelkünkben mi volna rá más a visszhang, mint a készség a testvéri kézfogásra, a közös munkára, a hű és odaadó hazafiságra?

Radics megfenyegeti Olaszországot

Teljes a feszültség Jugoszlávia és Olaszország között

LAIBACH. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Vasárnap délután Radics István az itt megtartott szlovén néppárti népgyűlésen élesen kifakadt Olaszország ellen. Kijelentette, hogyha Olaszország a Balkánon kalandba bocsátkoznék, szemben találja magát nemcsak Szerbiával, hanem Lengyelországgal, Csehszlovákiával, Törökországgal és Romániával is. Ha Olaszország átelné jelenlegi határait, annak súlyos következményei lesznek. Olaszországban, — mondotta — a nemzeti princípiumokat lábbal tapossák, s ezért a vele szembenálló országok harsány hangon kiáltják feléje:

— Le a fasizmussal!

Radics beszédét annak hangoztatásával fejezte be, hogy a fasizmusnak okvetlenül meg kell buknia.

Londonból érkezett táviratok szerint az angol sajtó, különösen a Manchester Guardian hosszasan foglalkozik az olasz-jugoszláv feszültséggel, amely a lapok szerint előbb-utóbb súlyos következményekre vezethet. A nyugati és a keleti Adria-partok versengése az új állam-megteremtésével nem szűnt meg. Amióta a jugoszláv belpolitika szilárd alapokra kezd helyezkedni, a szerb kormány erősebb hurokat penget Olaszországgal szemben.

Megnyílt a német birodalmi gyűlés

Luther nagyszabású beszédet mondott a locarno-i szerződésről — Németország nem mond le az Oroszországgal való jóviszony ápolásáról

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német birodalmi gyűlésnek nagyfontosságú ülészaka, amely hivatalosan van dönteni a locarno-i szerződések sorsa felett, tegnap megnyílt. Az ülészak első szónoka Luther kancellár volt, aki bejelentette, hogy mielőtt a locarno-i szerződések aláírása megtörténik, a kormány lemond. Ezután áttért a locarno-i szerződések ismertetésére.

— A cél, amelyet a locarno-i szerződésekkel magunk elé tűztünk — mondotta — új és jobb alapokat teremtett Európa országaiban a békés továbbfejlődésre. A midőn Németország hitet tesz Locarno mellett, ki kell mondani a másik fél szempontjából is, hogy ezeknek a szerződéseknek az aláírásakor a német országrészek megszállásának belső megoklása elvész. Németország bebizonyította, hogy mindenképpen törekszik a jóvátételi kötelezettségek teljesítésére, s Locarno aláírásával szabályozást nyer a biztonság kérdése is.

A német nép az utóbbi évek keserű tapasztalatai alapján csak akkor hisz majd a kiüritési ígéreteknek, ha tényeket lát. Köln kiüritését fix időpontra ígérték, s Németország most várja az ígéretek betartását. A Locarnóban megjelent két német delegátus teljes bizalommal viseltetik az iránt, hogy a többi országok külügyminiszterei labavetik minden tekintélyüket a szerződés megkötésével járó messzemenő kihatások érdekében. S bízik abban, hogy a megszálló hatalmak

szervei segédkeznek nyujtanak ahhoz, hogy terheinken könnyíthessünk.

a locarno-i szerződés nem jelent opciót a nyugat felé a kelettel szemben.

A népszövetségi statutumok tizenhatodik szakasza idegen csapatoknak német területen való átvonulását illetőleg csak annyiban hárít kötelezettséget Németországra, amennyiben azt katonai és földrajzi helyzete megengedi.

Mindezekon kívül a német kormány, úgy a locarno-i konferencián, mint pedig a népszövetségbe való esetleges belépésekor is ragaszkodik a háborús bűnösség kérdésében elfoglalt régi álláspontjához.

A nyugati paktum megkötése a hatalmak átcsoportosítását teremti meg, s így a Németország elleni biztonsági paktum végleg megszűnik. Németország

keleten nem törekszik háborúra,

hanem békés kapcsolatokra. A népszövetségbe való belépés viszont Németországot nem tartja vissza attól, hogy a nem tagállamokkal, amelyekhez természetes érdekei fűzik, a jóviszonyt továbbra is fentartsa.

A kancellár beszédét zsufolt ház nagy érdeklődéssel hallgatta. A vitát kedden délelőtt folytatták.

A német nemzeti párt és a kommunisták elhatározták, hogy a vita befejezése után a kormány ellen bizalmatlansági indítványt tesznek.

Az olasz liberálisok csatlakoznak a fasizmushoz

A szabadkőmives páholyokat az új törvény rendelkezései értelmében szervezik át

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A firenzei, milánói és anconai liberális pártok szervezetei elhatározták, hogy csatlakoznak a fasiszta párthoz. A liberális képviselők és szenátorok szintén csatlakoztak ehhez a határozati javaslatához.

A fasiszta képviselők tegnap a kamara folyosóján kényszerítették Amalla

demokrata képviselőt, hogy a kamara épületét hagyja el.

Az olasz szabadkőművesek nagy Orient páholya felhívást intézett az olasz páholyokhoz, amelyben közli, hogy a páholyokat feloszlatta, s a tagokat kötelezettségeik alól feloldja. Kijelenti azonban, hogy a titkos társaságok ellen hozott új törvény rendelkezéseivel összhangzásban új páholyokat fog alapítani.

Biróság előtt a Korniss-cég tolvaja

Egy nappal a főtárgyalás előtt fogták el Tompát

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szenzációs bűnügyet kezdett ma tárgyalni a kolozsvári törvényszék. Tompa Mihály hírhedt betörő áll a bíróság előtt, aki mint ismeretes a Korniss cég egy tagjától közel egy millió lejt lopott el. Tompa néhány nappal ezelőtt megszökött a kolozsvári ügyészség fogházából és épen főtárgyalása előtt egy nappal fogta el a nagyváradi rendőrség.

Az ügy részletei a következők:

November 11-én megszökött a kolozsvári ügyészség fogházából Tompa Mihály hírhedt betörő, aki most egy éve Tóvisen a pályaudvaron kirabolta az aradi Korniss cég megbízottját, akitől 800 ezer lejt lopott el. A kolozsvári rendőrség akkor országos hajszát indított Tompa ellen, s két kolozsvári detektív, — Fodor Ferenc és Stamberger Ignác — el is fogták. A két detektív azonban megosztott a zsákmányon Tompával s elengedték, olyan jelentést adva a kolozsvári rendőrprefektúrának, hogy Tompa erőszakkal kiszabadult kezeik közül. Akkor rövidesen megállapították a két detektív bűnösségét, s le is fogták őket, később lefűlelték Tompát is. A két detektív meg akart most már szabadulni Tompától s ötezer lejt adtak neki azzal, hogy szökjék meg az ügyészség börtönéből s ne kerüljön elé egyhamar. A bűnös detektívek ugyanis arra számítottak, hogy ha Tompa nem lesz jelen a november 24-én Kolozsvárott megtartandó főtárgyaláson, bizonyíték se lesz ellenük, s nem ítélik el őket.

A sors azonban szeszélyes és nem így akarta.

Tompa ugyan e hó 11-én. sikeresen megszökött Kolozsvárról, de pünkösdi királysága nem tartott sokáig. Kolozsvárról ugyanis Nagyváradra ment, ahol a szőlőhegyen ültött tanyát, s társult egy Vajda Kornél nevű szintén rovtimultu, hírhedt zsebtolvajjal. A két jómadar nem sokáig pihent, hanem nyomban munkához fogtak és a betörések rablások,

zsebtolvajlások egész sorozatát követték el alig egy hét leforgása alatt.

Eddigi megállapítások szerint nov. 13-án igazolásra szolgáltatták fel Nyiri Jánosné Malom-utca 20 szám alatt lakó szakácsnőt. Az egyszerű, idősebb asszony isszonyuan félt a betörőktől, tolvajoktól s kis megtakarított pénzecskéjét, 7000 lejt állandóan egy zsebkendőbe kötve, magánál hordta. Tompa és Vajda detektíveknek adták ki magukat Nyiri-né előtt, aki hitt a két zsványinak s gyanútlanul követte őket a rendőrségre.

Utközben azonban Tompa egy elhagyott utcán hirtelen fejbévágta Nyiri-nét, a szálszik, hogy ezt a pénzt hamar elihatták, jót betörték, s elvették tőle 7000 lejt. Ugy látszik, hogy ezt a pénzt hamar elihatták, mert két nap múlva, nov. 15-én a pályaudvaron 5000 lejes zsebvágást követtek el, Vajda ezzel a pénzzel megszökött, faképnél hagyva Tompát, aki Magyarországra akart menni s ezért november 20-ról 21-re virradó éjjel betört a Nilgesz telep 101 számú házba Bale György szőlőtulajdonoshoz és az ablakot felfeszítve, teljesen kirabolta. Mintegy 60.000 lejt értékű ruhaneműt, evőeszközt, stb. lopott el Baletől, s a lopott holmát elrejtette egy üres csűrbe. Tegnap tul akart rajtuk adni, s felajánlotta Czirják István hegyőrnek, hogy vegye meg.

A hegyőrnek gyanus volt Tompa, s letartóztatta s átadta a rendőrségnek, ahol nyomban őrizetbe vették. A hegyőr azonban a Tompa által neki felajánlott tárgyakat megtartotta magának, s ezért a rendőrség Czirjakot is letartóztatta.

Tompát azonnal átkísérték Kolozsvárra és a mai főtárgyaláson már, mint döntő bizonyíték a saját gonoszága és a két detektív bűnössége mellett áll a bíróság előtt.

A tárgyalás nagy érdeklődés melett folyik.

A pitești rendőrségen bántalmaztak egy papot

Egy subkomiszár hőstette — Elégtételt követel az egyház

PITESTI. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A pitești református egyházközséget november hó 15-én meglátogatta az egyházmegye főesperese, Tőkés Ernő, és főgondnoka, Sándor József képviselő. Az egyház ezt a látogatást ünnepé avatta és a délelőtti istentisztelet után a vendégek tiszteletére társasbédet is rendezett. Délután vallásos estélyt tartottak, melyen az egyházmegye főgondnoka, Sándor József képviselő is előadást tartott. Az egész ünnepség szigorú vallásos és egyházi jellegű volt, és ott semmiféle politika szóba nem jött. Ennek dacára igen sajnálatos és eléggé el nem ítéhető folytatása lett ennek az ártatlan egyházi ünnepségnek.

Gyenge Áron a pitești református hívek levita-lelkésze megjelent a rendőrségen és ott engedélyt akart kérni egy műkedvelői előadásra. A közérdekű és kulturális ügyben fáradozó lelkészt furcsa meglepetés érte. Egy Vasilescu nevű komiszár felelősségre vonta, hogy előzetes bejelentés és engedély nélkül miképp mert az egyház 15-én egyházi ünnepet tartani? Gyenge lelkész a nem épen udvarias felelősségrevonásra önérzetesen azt felelte, hogy a törvény értelmében a vallásos összejöveteleket nem kell bejelenteni, legkevésbé szükséges pedig engedélyt kérni az ilyenek megtartására. Vasilescu komiszár erre a törvényes álláspontot vitató lelkészre förmedt és kiabálva azt kérdezte, hogy merészelnék a reformátusok gyülekezni és összejöveteleken magyarul beszélni? Majd nagy hangon odavágta, hogy a templom csak üreg, s ott politikai és más nem vallásos dolgokat beszélnek meg.

Az igaztalan támadással szemben a lelkész a tényekre és az egyház jogaira hivatkozott, mire egy Vanatoru nevű subkomiszár az irodában voltak szemeláttára

arculütötte az egyház felkent papját.

Gyenge Áron lelkész a hivatalos hatalmával durván visszaélő subkomiszár ellen a feljelentést megtette. Az egyházközség, mely teljesen magáévá tette a lelkészén ejtett sérelem ügyét, küldöttséggel járult a megye prefektje elé és tőle kért elégtételt. Reméljük, hogy a hatóságok példás büntetéssel sújtják az önmagáról megfeledkezett alantas közeget, aki kezét mer emelni egy ártatlan lelkészre. Egyébként ebben az ügyben Sándor József képviselő interpellálni is fog, mert egyszer már véget kell vetni annak, hogy durvalelkű emberek műveletlensége és gyűlölködése veszélyeztesse a rendfenntartó hatóságok tekintélyét.

Az amerikai román adósságtárgyalások

BUKAREST. A Brassói Lapok tegnapi számában washingtoni jelentés alapján közöltük, hogy az amerikai kölcsönügyi bizottság elutasította a román adósságok rendezésére kiküldött bizottság első formális javaslatait. Az erre vonatkozó hivatalos távirat tegnap este érkezett meg a bukaresti külügyminisztériumba, amely közölte egyúttal azt is, hogy az amerikai bizottság közölte a román delegátusokkal ellenjavaslatait, amelyek megfelelnek nagyjában azoknak a feltételeknek, amelyeket annak idején Anglia tett Romániának. Az ellenjavaslat hangsúlyozza, hogy Amerika hajlandó esetleg koncessziókra is. A román delegáció vezetője az ellenjavaslatokra még ma megadja a választ.

Mit mutat a tükrök

Meg van-e elégedve bőrének állapotával vagy kinézése aggodalmat okoz? Bőrüknek visszaadják természetes szépségét, ha egy tiszta szappant használnak, mint a Kadum-szappan. Bő habja mélyen be fog hatolni pórusaiba és minden bőrmaradéktól, amelyek naponta összegyűlnek, kitisztítja.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerekkereskedésekben.

Nagybani elárúsítás: „Standart” drogéria Bukarest.

Cadum szappan

Megkezdődtek a verekedések a kolozsvári egyetemen

Nincs hallgatósága Cuzának

KOLOZSVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári egyetemen annak ellenére, hogy a zsidóhallgatóság már a minimumra csökkent, úgy látszik, hogy az atrocitások sora Cuza zsidóellenes propagandája következtében mégis megindult.

Soanel biológiai tanár az egyetemi könyvtárban előadást tartott, midőn a teremben tartózkodó néhány zsidó hallgató észrevette, hogy a román hallgatóság verekedésre készül. Midőn a zsidó ifjak távozni akartak, a román hallgatók a menekülést az ajtóban megakadályozták, s a kivonulni igyekvőket megverték, ugyancsak azokat is brutálisan megtámadták, falhoz verték és megpofozták, akiknek sikerült a folyosóra jutni.

Tegnap délnélben az anatómia előadásán hat zsidó egyetemi hallgató vett részt. Ezek közül két zsidót egy körülbelül harminc főnyi csoport körülvert, és öklökkel, táskákkal mind a lettőt veresre verték. A többi zsidó a hátsó ajtón az elmegyógyintézetbe menekült.

Cuza professzor ma már a harmadik napja, hogy a gyűlölet izgató szavával végigjárja a vidék községeit. Megállapították azonban, hogy az érdeklődés Cuza irányában mégis alábbhagyott. A gyűlésen többnyire csak azok vesznek részt, akiket az antiszemita hatóságok a megjelenésre kivezényelnek. Jólesően állapítjuk meg, hogy Kolozsvár nemzetipárti vidékén az intellektuális teljesen távol tartják magukat Cuza népgyűléseitől.

Égészség és boldogság:

mama és gyermeke a tisztaság üdítő érzetében, frissességű sugározva, ápolva és gondozva. Örömteli egészség nevére mutatja a ragyogó foggyöngyöket.

A Kalodont fogkrém minden nap használata a legbiztosabb módja, hogy fogaink épségét és szépségét megőrizzük.

A lej Zürichben nyitáskor 2.31 és fél

Mi lesz a kisántant-konferenciával?

A Vreme szerint februárban tartják meg, Duca pedig kijelentette, hogy egyáltalán nem tartanak többé kisántant-konferenciát

BELGRÁD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Vreme című belgrádi lap legutóbbi számában a külügyminisztériumból nyert értesülése alapján, közölte, hogy a kisántant legközelebbi konferenciáját, amelyet — írja a lap — november végére terveztek, februárba halasztották. Ezt a legközelebbi konferenciát a kisántant külügyminiszterei Belgrádban tartanák meg.

Bukaresti tudósítónk jelentése szerint

bizonyos politikai körökben a Vreme-nek ez a híradása érthető feltűnést keltett, annál is inkább, mert Duca külügyminiszter egyik legutóbbi nyilatkozatában teljes határozottsággal kijelentette, hogy a kisántant külügyminiszterei több konferenciát egyáltalán nem fognak tartani. Ezekben a politikai körökben ezt a helyzetet felette jellemzőnek tartják arra a nagy egyetértésre, amely a kisántant államait egymáshoz fűzi.

A csehszlovákiai választások végleges eredménye

A szlovenszkoj magyarságnak tizenhét képviselője és nyolc szenátora van a törvényhozásban

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A harmadik szkrutínium befejezése után a csehszlovák parlament tagjainak végleges számaránya a következő:

A kormánykoalícióban: a cseh szociáldemokratáknak van huszonkilenc képviselője, tizennégy szenátora, a cseh iparospártnak tizenhárom képviselője, hat szenátora, a nemzeti demokratáknak tizenhárom képviselője, hét szenátora, a cseh nemzeti szocialistáknak huszonnyolc képviselője, tizennégy szenátora, a cseh agráriusoknak harmincegy képviselője, tizenhat szenátora.

Az ellenzéknek: a magyar keresztény szocialistáknak négy képviselője, két szenátora, a német nacionalistáknak tíz képviselője, öt szenátora, a német szociál-

demokratáknak tizenhét képviselője, kilenc szenátora, a keresztény szocialistáknak (magyar) tizenhárom képviselője, hat szenátora, a kommunistáknak negyvenegy képviselője, husz szenátora, a német nemzeti szocialistáknak hét képviselője, három szenátora, a német agráriusoknak huszonnégy képviselője, tizenkét szenátora, a Hlinka-pártnak huszonhárom képviselője, tizenkét szenátora, a lengyeleknek és az Erdőskárpátok gazdapártjának egy-egy képviselője.

Eszerint a kormánykoalíciónak a képviselőházban tizennyolc, a szenátusban tíz főnyi többsége van. A szavazásnál tehát a minisztereknek egytől-egyig jelen kell lenniök, ha azt akarják, hogy a koalíció kisebbségben ne maradjon.

Mussolini félti az életét Londonban

Fantasztikus óvintézkedéseket követel Olasz detektívek razziáznak Londonban

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Még nem biztos, hogy Londonba jön-e Mussolini, a locarno-i szerződéseket aláírni, mert a diktátor teljesíthetetlen feltevéseket szabott az angol kormánynak a saját személybiztonságára nézve. Mikor Mussolini először nyilvánította azt a szándékát, hogy Londonba utazik, az olasz nagykövet érdeklődött a kormánynál, hogy hol helyeznék el a miniszterelnököt és az olasz delegációt? Egy elsőrangú hotel félemeletét ajánlották fel az olasz nagykövetnek. Akkor azután Mussolini értesítette a londoni olasz nagykövetséget, hogy

a második emeleten kíván lakni, még pedig úgy, hogy az egész emeletet tartsák fenn az ő számára, de alatta és föllette, tehát az egész I. és a III. emeleten ne legyen senki, azokat a szobákat el kell zárni.

A háború befejezése óta soha sem volt

olyan nagy az idegenforgalom Londonban, mint éppen most és a szálloda kevés, már pedig a locarno-i szerződéseket aláírásának ünnepeire temérdek vendég fog Londonba érkezni, amivel számolni kell és így a brit külügyminisztérium a legnagyobb sajnálkozással értesítette az olasz nagykövetet, hogy a feltevéseket nem teljesítheti. Most újabb kívánsága volt Mussolininek. A londoni olasz nagykövet útján engedelmet kért és kapott arra, hogy olasz bűnügyi rendőrtisztviselők előzetesen vizsgálatot tarthassanak az angol fővárosban, különösen az olasz kolónián, hogy nem fenyegeti-e Mussolini életét veszedelem? Olasz titkosrendőrök egész raja érkezett Londonba és angol detektívekkel együtt napokon át bejárta azokat a házakat ahol olaszok laktak, minden egyes olasz állampolgár előétele felől tudakozódott, hogy nem fasisztaellenes érzelmű-e és most az olasz bűnügyi tisztviselők jelentésétől függ, hogy Londonba jön-e Mussolini.

Vázsonyi a királykérdésről

BUDAPEST. A Ferencvárosi Demokrata Körben Vázsonyi Vilmos az aktuális kérdésekről beszélt. majd a királykérdésben szegelte le álláspontját. Két szempont fűzött a legitimizmusához, — mondván Magyarország nem lehet ország, ha a magyar királysággal a magyar integritás is elbukik, másodszor a magyar királyság képviseli a jogfolytonosságot, az alkotmányosságot és a jogegyenlőséget.

A királyságnak hivatása — folytatta Vázsonyi — kibékíteni és felette állni az indulatoknak, tehát pártkirályság lehetetlen. Nagyön csodálkozom, hogy a legi-

timizmus küzdői között mindenkit ott talállok, csak a királyi család tagjait nem, akik tényüket tulajdonképpen a legitimizmusból merítik. Nekik kellene a vezérének lenniök. Egyetért Apponyival, aki azt mondja, hogy árnyék vagy kalandor királlyal nem ajándékozhatjuk meg az országot. Ezután Albrecht főhercegről beszélt, akivel Svájcban Andrássy Gyula, Windischgrätz Lajos és Hunyady József gróf társaságában találkozott. Kiemelte a főherceg különleges képességeit és tehetségét, de kérte, hogy törekedjék a közszeretet és közbecsülés trónját elfoglalni, ami többet ér egy pakfon-királyságnál.

Szégyentáblát annak, aki magyarul beszél

Csikszeredán az állami polgári iskolában nem szabad magyarul beszélni

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A csikszeredai állami leányiskola néhány héttel ezelőtt egy Balota nevű új igazgatót kapott, aki gyűlölködő sovínizmusával rövid idő alatt a közoktatás csendes fészkeiben a békét teljesen feloldotta, s erőszakosságával nem csak a magyar anyanyelvű növendékeknek, de az egész magyarságnak lelkéből is a legnagyobb foku elkéserevést váltotta ki.

Ez az igazgató működését mindjárt azzal kezdte, hogy a tanítótestületet saját céljainak megfelelően átalakította. Ebből kifolyólag egyik konfliktus a másikat érte. Ezután megindította író hadjáratát a magyar nyelv ellen. Mindent elkövetett, hogy az iskolaidő alatt a csiki magyar leányok ajkán elnémítsa az édes anyanyelvet. A magyar beszédet nemcsak a tantermekben, de a folyosókon, s az

udvaron is tiltotta, s midőn tervét így sem tudta végrehajtani, középkori módszerhez folyamodott.

szégyentáblát készített azok számára, akik jogtalan tilalmának ellenére magyarul mernek beszélni

Es valóban megtörtént az a hallatlan eset, hogy a Székelyföld legmagyarabb helyén kipellengézték a magyar leánykák anyanyelvét.

Balota igazgatónének szavakkal eléggé nem jellemezhető, alávaló cselekménye óriási felháborodást idézett elő a magyarság széles köreiből. A csikszeredai magyar vezetőség az igazgató ellen már meg is tette panaszát. Illetékes helyen megígérték, hogy a magyarság e súlyos inzultus miatt legrövidebb időn belül teljes elégtételt fog nyerni.

Briand még nem vállalta a francia kormány megalakítását

Mi idézte elő a válságot? — A kibontakozást gyorsan meg kell találni, mert a pénzügyi problémák nem tűrnek halasztást

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia kormány válságát több ok egybejárása idézte elő. Az első és fő oka kormány válságának az, hogy a bizottságilag megállapított pénzügyi tervezet ötödik pontjához önhatalmúlag pórt rendelkezést fűzött, de hozzájárult lenyegesen az a körülmény is, hogy a kommunisták felismerték a helyzetet, s hogy szavazataikkal zavart idézhetnek elő. Ezt az alkalmat a kommunisták ki is használták. Hogy a politikai élet miképpen fog kibontakozni ebből a válságból, azt egyelőre még a beavatottak sem tudják, annyi azonban bizonyos, hogy a kibontakozásnak gyors lefolyásúnak kell lennie, mert az óráról-órára szaporodó pénzügyi problémák nem tűrnek halasztást.

A köztársaság elnöke felajánlotta Briandnak a kormányelnökséget, ő azonban kijelentette, hogy a megbízást nem fogadja el. Hívei mindazonáltal remélik, hogy kapacitálhatják. Briand annyit már meg is ígért, hogy hétfőn végleges választ ad, ez azonban elmaradt. Kívüle Doumer szenátor, a pénzügyi bizottság elnöke, Raoul Peret képviselő és Herriot vannak kombinációban. Az általános felfogás az,

hogy a gazdasági nehézségek miatt csak koncentrációs minisztérium számíthat tartósan többségre.

A francia kamarához holnap törvényjavaslatot terjesztenek be, amely megengedi a kormánynak, hogy a jegybanknál tizenötmilliárddal növelheti az előleget, s hogy ezt az összeget a december nyolcadikán esedékes kincstári utalványok beváltására fordíthatja. A szenátus már elfogadta ezt a javaslatot, a kamara pedig éjjeli ülésen foglalkozik vele.

Koalíciós kabinet jön?

Bár az egész éjszakán át beható tanácskozások folytak, s Doumergue egymásután fogadta a politikai vezérférfiakat, a válság megoldása még mindig kérik. Éjjel fél tizenegykor Briand kijelentette politikai barátai előtt, hogy véglegesen csak ma nyilatkozhat Doumergue előtt. — Paul Boncour szocialista kijelentette, hogy a szociáldemokraták körében megerősödött a hajlandóság arra, hogy a kabinetben résztvegyen. Ő maga is emellett foglal állást. Szerinte koalíciós kabinetet kellene alakítani a jobboldali kommunisták kizárásával.

Negyvenöt csiki községben alakult meg a Magyar Párt tagozata

Csikszentmártonban csendőrök dolgoztak

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nagy lelkesedés mellett tartották meg Csikvármegye negyvenöt községében vasárnap a Magyar Párt szervezkedő gyűléseit. A gyűléseken tömegesen jelent meg a magyarság és bebizonyította, hogy a székely tömegek törhetetlen hűséggel és érettséggel tartanak ki a párt mellett s hívó szavára teljesíthetők kötelelességeik. Messzi vidékekről csoportosan vonultak a gyűlések színhelyére, s lelkes érdeklődéssel hallgatták a tagozati központ kiküldött embereinek szónoklásait.

Az öt kászoni községben, Kászonyjakabfalván, Impéren, Ujfaluban, Altizen és Kászomban délelőtt és délután folytak le a gyűlések. Jakabfalván Albert Zsigmond plebános hívta össze a gyűlést, mely di. e. 9 órakor kezdődött, s melyen mintegy háromszázan jelentek meg Impéren György Gábor plebános hívta egybe a gyűlést, melynek 500 részvevő volt, Ujfaluban mintegy háromszázan jelentek meg Barta Ferenc plebános hívására. Csikvármegyei tagozati központ nevében Kolomban József, dr. Pál Gábor és Biró Benedek felelősködőket szünetes jelentek meg.

A gyűlések lefolyása mindenütt imponáló volt. A kiküldöttek hangsúlyozták a szervezkedés fontosságát és rendkívül ügyesen összekapcsolták beszédeiket a legutóbbi politikai eseményekkel, így a szenátorválasztással, valamint a pénzügyi hatóságok és primpretorok tulkapásaival, amely dolgokat a székelység a saját bőrén érzi.

Biró Benedek az iskolaügyi sérelmekről beszélt és a magyarság kulturális bajait olyan megkapó erővel ecsegette, hogy a jelenlévőknek könnyű szökött a szemükbe.

Csikszentmártonban, mint tízenyolc község járási központjában Csikkarcfalvával együtt tartották a gyűlést. Itt Nagy Antal esperes plebános és dr. Nagy Jenő ügyvéd képviselték a központot. A kandidáló bizottság ajánlatára megválasztották a tiszlikart a következőképpen: elnök lett Nagy Antal, alnökök: Gondos József és Tamás Gábor kispapok, titkár Péter István tanító, pénztáros: Demény István kisbirtokos, ellenőrök: Gondos Imre és Gabosi Lajos. Csergő

Tamás író és lapszerkesztő tartott beszédet, melyben kiemelte, hogy a székelység politikai érettsége a mai napon nagyszerűen megnyilvánult.

Az Oltmenti községekben, Csikszentimmonban, Csikcsatószege, Csikveresen, Zsögödön, Tusnádon, Kozmáson, Lázárfaluban délelőtt és délután folytak le a gyűlések. E községekben a központ nevében Györgypál Domokos volt főispán, Gaál Endre, Bartalis Ágoston, Szász Lajos, Orbán Ferenc jelentek meg.

A felcsiki kerület huszonöt község közül tizenöt községben tartották a gyűlést. Ezekben a községekben is a lelkes hívták egybe a magyarságot. Így Boga István, Bálint Vilmos és a többi csiki plébános mindenütt lelkesen tevékenykedett azon, hogy a gyűlések működése között folyjanak le. A nagyszámúmal megjelent lelkes székelység mindenütt teljes érdeklődéssel vette magáévá a központi kiküldöttek előadásait.

Általában megállapíthatjuk, hogy a lelkes hangulatban s egységes érzeléssel tartott üléseken újabb bizonyosságot adta a székelység tettekkészségének s az ünneppé emelt nap a jobb jövőnek és bizakodó reménységnek beszélő záloga.

Csendőrök szétzavarták az Alsócsikban szervezkedő székelyeket

CSIKSZENTMARTON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Csikvármegye alsócsiki községeiben az Országos Magyar Párt kiküldötteinek jelenlétében a tömeges óriási érdeklődése mellett tartották meg Csatószeget és Szentsimonon alakuló gyűléseit a községek szervezetei. Azokban mielőtt a gyűlés érdemleges munkába kezdhetett volna a csendőrség az ezrével felvonult, békésen viselkedő tömegeket szétzavarta és az alakulást megakadályozta.

Ez a jogtalan eljárás annál feltűnőbb és bántóbb, mivel Handrea prefektus deleletet adott ki, mely szerint a gyűlések elé nem szabad akadályokat gördíteni.

A nagyenyedi gyűlés

NAGYENYED. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Párt nagyenyedi tagozata vasárnapi gyűlése impozáns körülmények között folyt le. Körülbelül 400-500-an jelentek meg a gyűlésen, amelyen először Fogarassy Albert tagozati elnök szólalt fel, megjelölve azt az utat, amelyet a magyarságnak követnie kell.

Dr. Szabó András a tagozat titkára olvasta fel ezután az évi jelentést, amelyet egyhangúlag tudomásul vett a közgyűlés. Tárgyalták a dévai tagozat iratát a közismert Bárdos-féle ügyben és a közgyűlés egyhangú határozat alapján csatlakozott a dévaiak határozatához. Hogy a tagozat működését megkönnyítsék, a közgyűlés kimondta, hogy az eddigi száz tagból álló végrehajtó-bizottság számát huszra szállítja le, a tavalyi elnökséget pedig élén Fogarassy Alberttel nagy lelkesedéssel újból megválasztották.

Az interparlamentáris unió a népszövetség alsóháza lesz

BUDAPEST. Póka Pivni Béla, az interparlamentáris magyar csoport főtitkára Amerikából visszatérőben kijelentette, hogy a jövőre nem tartanak konferenciát. A tendencia, ugymond, az, hogy az interparlamentáris unió lassan második világparlament, a Népszövetség alsóháza legyen.

A nemzetgyűlés törvényt hozhat a királyi hatalomról

BUDAPEST. Almásy László, az egységespárt elnöke kijelentette a Nyolcórás Újságnak, hogy a párt álláspontja, hogy a nemzetgyűlésnek, mint a törvényhozás egyik faktorának joga van a törvényhozás másik faktoráról, a királyi hatalomról törvényt alkotni.

Szatmárban kétszer vetik ki az illetékeket

NAGYKÁROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Furcsa és szokatlan meglepetésben részesíti a nagykarolyi pénzügyigazgatóság azokat, akik valamilyen illetéket fizetnek be a pénzügyigazgatósághoz. Befizetésük után néhány héttel értesítést kapnak, hogy a befizetett illetéket bizonyos összeggel toldják meg.

A törvénytelen eljárásnak érdekes előzménye van. A pénzügyigazgatóság egyik tisztviselője, akire az illetékkiszabást bízta, a nagyobb illetékek kivetésénél ajánlatot szolgált tenni a feleknek, hogy

csak az illeték negyedét veti ki, a többin pedig osztozzanak meg.

Többen jelentést tettek erről a pénzügyigazgatónak, aki azonban még csak fegyelműt sem indított a bűnös ellen. Meghagyta állásában, azonban mióta visszaállása ellen a becsületes tisztviselők is szót emeltek, utólag ellenőrizteti a kivetéseket.

A bűnös visszaélés elintézési módja igen érdekes pertraktálásokra ad okot.

A külföldi németek szövetsége a cseh elnyomás ellen tiltakozik

BERLIN. A külföldi németek szövetségének főbizottsága határozatban fejezi ki aggodalmát a csehországi német őslakóknak rendszeres elnyomásáért s különösen az oktatásügy terén gyakorlott jogfosztásokért.

Forradalomra izgatnak a cseh kommunisták

PRAGA. A csehországi kommunista párt a választások lezajlása után nyilatkozatot intézett a csehszlovákiai munkássághoz, amelyben felhívja, hogy tömörüljön egységes fronton, s készüljön elő arra, hogy követeléseit akár erőszakkal is, a parlamenten kívül valósítsa meg.

Vesszenek a csunya emberek

A szépeket államilag kell összeházasítani

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Daily Mail érdekes beszélgetést közöl Wiggam amerikai biológussal, aki jelenleg Londonban küzd az ellen, hogy az emberek maguk válasszák ki férjeiket és feleségeiket. Szerinte ez egyáltalán nem az egyéni szabadság kérdése, mert

a házasság sokkal magasabbrendű kötelesség, amely nem bízható laikus emberekre.

— El kell rendelni, — mondja Wiggam, — hogy az államnak legyen csak joga embereket összeházasítani. Az erőseket az erőseikkel, a szépeket a szépekkel házasságuk össze, mert

csak így kapunk erős és szép embereket.

Elméletem szerint csak így van az emberiségnek, amely már amúgy is meglehetősen dekadens, valamelyes jövője.

— És mi történjen a csunyákkal? — kérdezte a Daily Mail riportere.

— A csunyáknak ki kell veszniök. Állami intézetekbe helyezném el őket, ahol minden szabadságuk megvan és jólétben élnek, csak éppen házasodniok nem szabad. Kiméletlenül veszni kell a csunyáknak.

— Ha tekintetbe vesszük, hogy például a Harvard-egyetem 1000 hallgatójától legfeljebb 50 gyermek származik, míg 1000 munkás házasság eredménye legalább 5000 gyermek, akkor nyilvánvaló, hogy szellemi munkásoknak testi munkával foglalkozó párt kell keresniök, mert csak így válik lehetővé, hogy egészséges továbbfejlődés lépjen a mai korcs állapotok helyébe.

A BRASSÓI LAPOK ERDÉLYI HIREI

Kolozsvár

— Feloszlatták a kolozsvári népegészségügyi hivatalt. A népjóléti miniszter elrendelte a kolozsvári népegészségügyi hivatal likvidálását. Eszerint ez a hivatal teljes apparátusával, huszonhet orvossal és segédszeméllyel Bukarestbe távozik. A népegészségügyi hivatal, amely humánus misszióját mindig lelkiismeretesen teljesítette, végezte az ingyenes himlőoltásokat, küzdött a járványok terjedése ellen, állandó egészségügyi inspekciónkat tartott olyan községekben, ahol nem volt orvos, s teljes erejével harcolt a leánykereskedelem ellen, aminek megállítására szintén hatáskörébe tartozott. A miniszter intézkedésével különösen Kolozsvár és kiterjedt vidéke fogja károsan megérezni, hisz az itteni lakosságot a közegészségügy önzetlen, emberszerető munkásaitól fosztotta meg.

— Letartóztatásban maradt a két leánykereskedő. Nehány nappal ezelőtt két jobb családból származó fiatal embert, névleg Gaune Dezsőt és Makkai Józsefet letartóztatták és az ügyészségi fogházba kísérték. A két rossz utra tévedt ifjú ellen az a vád, hogy egy padlást feltörték, ezenkívül intenzíven foglalkoztak leánykereskedelemmel, a melynek sok ártatlan leány esett áldozatul. A letartóztatott Gaune Dezső és Makkai József a letartóztatás ellen felfolyamodott a királyi táblához, amely ma helybenhagyta a törvényszék letartóztató végzését.

— Anarchista szervezkedés Kolozsváron. Dr. Pollák Joel, a bécsi zsidó világszövetség főtitkára Kolozsvárra érkezett. A cionista ellenes szövetség vezető férfiai a konzervatív zsidóság kolozsvári vezéreivel tárgyal. Az itteni csoport november 30-án tartja meg alakuló gyűlését, amelynek elnöke Tischler Már lesz. E hét végén Pollák Joel Brassóba érkezik.

Temesvár

— Megdobált személyvonat. A Bukarest és Temesvár között közlekedő személyvonatot tegnap Prunisor község határában ismeretlen merénylők hatalmas közáporral fogadták. Több kocsi ablakait törtek össze a vonatra zúduló kövek, amelyek azonban az utasokban nagyobb kárt nem tettek. A vonat támadóinak felkutatására a nyomozást megindították.

— Meghalt az öngyilkos cselédleány. Megemlékeztünk arról, hogy Varga Róza, aki évekkal ezelőtt egy zsidó legénybe lett szerelmes, öngyilkosságot követett el. A cselédleány sebei következtében meghalt a kórházban, s most kiderült róla, hogy már régebben áttért a zsidó vallásra. Ugyanis Végvárról Temesvárra érkezett református szülei beszéltek el, hogy a leány szerelmi motívumok következtében lépett be a zsidó egyházba, s ezért szakítottak meg vele minden összeköttetést.

— Kettős betörés egy éjszaka. Az ABC hírlapíródában még a nyár folyamán rikkancsok törték be, most a betörés újból megismétlődött, mikor is a tettesek 800 lejt vittek el magukkal. Ugyanez alkalommal áttörték a falat, s behatoltak a szomszédos Mikolcs és Schultz textilkereskedő üzlethelyiségébe, a honnan nagyjértékű textilárut loptak. A rendőrség elfogott egy néhány fiatalkorut, akiket a betöréssel gyanúsítanak, de pozitív bizonyítékot ellenük még eddig nem tudtak szerezni. A nyomozás tovább folyik.

— A lovag mint rabló. Dettán elfogták és Temesvárra bekísérték Malenitza Leó lovagot, egy régi nemesi család sarját, aki Temesvárotról annak idején detektív volt, majd egy esztendőtt ült trigamiáért, és fogságából való kiszabadulása után is még sok büntetést követelt el. Most azzal gyanúsítják, hogy három szökött fegyveres társaságában ő követett el a nyáron Vajda szállító ellen fegyveres rablótámadást. Lovag Malenitza Leó a terhére rótt rablás büntetést egyelőre fagadja, bár sok bizonyíték szól ellene.

Lugos

— Megakadályozott gyilkosság. Andrei György lugosi pékmester tegnap jelentést tett az ügyészségnek, hogy segédje és inasa az ő meggyilkolására szövetkeztek. Andreinek negyvenezer lej megtakarított pénze volt, amelyet a műhelyében őrizett. Segédje minden áron megakartja szerezni ezt a pénzt s elhatározta, hogy Andreit meggyilkolja. A tervbe avatta az inást is, akinek a segítség fejében egy részt ígért a negyvenezer lejből.

A gyilkosság végrehajtása előtti napon azonban a fiatal inas gyerek annyira izgatottan viselkedett, hogy ez feltűnt a mesternek, aki vállatára fogta, mire az inas, akit lelkiismerete nem hagyott nyugodni, Andreinek elárulta a gyilkossági tervet. A péksegédet a gazdája feljelentése folytán az ügyészség letartóztatta.

— Beállott a havas tél. Krassó-Szörény megye déli hegyvidékén tegnap óta erős és állandó havazás állott be. A hőmérséklet átmenet nélkül erősen esett és az időjárás teljesen téliesre fordult. Hatalmas havazás volt Karánsebes vidékén különösen, ahol Borkova községben az éjszakai havazás másnap reggelre 35 centiméter magasságra nőtt.

— A telepfosztás véres áldozata. A liberális agrárreform véres áldozatot követelt tegnap a Bánság legnagyobb magyar telepes községének, Igazfalvának egyik földjétől megfosztott telepesgazdája, Sipos Mihály személyében. Miután az Igazfalván végrehajtott agrárreform a Sipos telepbirtokának nagyobb részét elvette, a nyolc élő gyermekkel megáldott gazdaember nem volt képes megmaradt pár hold földjéből tíz tagu családjának eltartásáról és táplálásáról gondoskodni. A nyomorba jutott Sipos család az utóbbi időben már olyan nélkülözéseken ment át, ami a szerencsétlen apát teljesen elkeserítette s az öngyilkossággal gondolatát érlelte meg benne. Végzetes elhatározását tegnap végre is hajtotta Sipos Mihály telepes s egy magára maradt percben nyakán és kezén az ereket felvágta. Reménytelenül súlyos állapotban a lugosi kórházba szállították be életveszélyes sebével.

— Betörés a pálinkáért. Rabagia János krassovai gazdának egy hordó jó pálinkája volt a kamrájában. Tudomást szerzett erről Borca Mihály odaváló napszamos, aki szenvedélyes barátja volt a pálinkának. Egyik éjjel feltörte a Rabagia kamaráját s a hordó pálinkát ki akarta gurítani, de közben olyan zajt csinált, hogy a házbeli felébredtek és elfogták. A pálinka betörőjét a csendőrség bekísérte az ügyészség fogházába.

Nagykaroly

— A nagykarolyi magyarság együtt akar működni Szilágyság kisebbségeivel. Nagykaroly magyarsága nem keresett kapcsolatot Szatmár magyarságával, mert a közigazgatási reform Szilágymegyéhez csatolta és a községi választásoknál Szilágymegyében lesz érdekelve. A nagykarolyi magyarság vezetői már fel is vették az érintkezés fonalát zilahi testvéreinkkel és rövidesen közös értekezletet tartanak a lista összeállítása kérdésében. Előreláthatatlan külön — közös listával bocsátkoznak Szilágymegye kisebbségei a választási harcokba.

— Falu lett Szatmárból. A prefektúrára belügyminiszteri rendelet érkezett, melyik a jövő évi költségvetés utasításainak átvétele végett Bukarestbe rendeli Ghetie László prefektust, Brezine Gyula megyei főszámvevőt és a megyeszékhelyé és törvényhatósági joggal felruházott várossá előléptetett Nagybánya polgármesterét, valamint főszámvevőjét. A rendelet sem a megyeszékhelyét elveszített Nagykarolyról, sem a törvényhatósági jogát elveszített Szatmárról nem tesz említést. Ez az első rendelet, amelyik Szatmárt ténylegesen falunak tekinti és költségvetésének approbálását már a prefektusra bizza.

— Autóelgázolás. Egy meg nem engedett sebességgel robogó autó elütötte Vezend közelében Szfura Lászlóné szekere. Szfurané karját törte, két lova pedig súlyosan megsérült. Az autóban ülők otthagyták az eszméletvesztett sebesült asszonyt az ufon és továbbrobogtak.

Fogaras

— A «Mirjam» leánykör estélye. Fogaras közönsége teljes bizalommal tekint a «Mirjam» zsidó leánykör december 5-én tartandó magas nivóju műsoros estély elé. A rendezőség alapos munkája ezúttal is meg fogja hozni az est sikerét. Az estélyen eddig még csak fővárosi színpadon látott pompás vig jelenetek és jól megválogatott frappáns magánszámok fogják a közönséget szórakoztatni. Az estély iránt városszerte nagy az érdeklődés.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fejen olvashatók.
Hirdetéseket vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizománysunk
úttján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára 4 lej,
vasárnap 5 lej; Bukaresztben 1 lejjel drágább;
Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK,
Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2600
m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt
6 lej értékű valuta.

Csütörtök, november 26.

Kat.: Szilveszter apostol hit-
valló. — Prot.: Konrad. —
Görög: Alip. — Izr.: 5688
Kiszlev 10. — A nap: 7:25—16. — A hold: holdtölte 30. éj 10:6 órákor
Időjárás: Csapadékos ködös idő várható lényeges hővál-
tozás nélkül

— Kinevezték Grandpierre Emilt. Budapesti táviratozzák lapunknak, hogy a kormányzó Grandpierre Emilt a közigazgatási bírósághoz ítélőbíróvá nevezte ki.

— Ujból lesz külön szakasz nem dohányzók részére. A vasutak vezérigazgatóságától most érkezett meg az a rendelet, mely szerint a gyors- és személyvonatokon újból lesz külön szakasz, illetve egész kocsik nem dohányzók részére, azonban a női szakaszt nem fogják külön feltüntetni. A rendelet szerint az egész vonat egyharmadrésze nem dohányzók részére tartandó fel. A női szakasz az új menetközi megállapodás értelmében az összes külföldi vasutaknál is elmarad.

— Postasztrájk fenyegeti Németországot. A Morgen című lap értesülése szerint a posta-, telefon és táviró alkalmazottak bérmozgalmat indítottak és csütörtökre gyűlést hívtak össze. A hangulat nagyon elkeseredett. Ha a vezérigazgatóság nem adja meg a kívánt fizetésemelést, akkor karácsony előtt proklamálják a sztrájkot.

— Megszűnt budapesti újságok. Budapesti jelentik, hogy a Hétfői Új Hírek és a Hétfői Hírlap megszűntek.

— Öngyilkosság egy budapesti szállodában. Budapesti táviratozzák, hogy Fischer Zoltán budapesti gyógyszerész negyvenhét esztendőse felesége a Fehér-Hattyú szállodában felakasztotta magát. Tettének okát családi viszálykodásban kell keresni.

— Megkezdődött a bellinzonai vasúti szerencsétlenség bünperének tárgyalása. Bellinzonában megkezdődött ama vasúti tisztviselők bünperének tárgyalása, akik okozói voltak az elmúlt évben a Bellizona mellett bekövetkezett vasúti szerencsétlenségnek. Ismeretes, hogy a szerencsétlenségnek Helferrich is áldozatul esett.

— Tűr-émlékünnep Rómában. Rómából táviratozzák, hogy a Tűr István magyar tábornok emlékére rendezett ünnepségen résztvevő magyar küldöttség Pekár Gyula vezetésével Mussolini előtt kihallgatáson jelent meg. A kihallgatás után megkoszorúzták a névtelen katona sírját, majd résztvettek azon a lakomán, amelyet a város polgármestere rendezett tiszteletükre. A lakomán Pekár Gyula Mussolinit éltette felköszöntőjében.

— Egy volt brassói tanár magántanári próbaelőadása. Budapesti munkatársunk írja: A budapesti közgazdasági egyetemen Laurentzy Vilmos dr. kereskedelmi akadémiai tanár egyetemi magántanári próbaelőadást tartott: Az agrarizmus történelmi alkotó szerepéről. Laurentzy dr. az egyetemen az agrártörténelem tárgyköréből nyert képesítést. — Laurentzy dr. gyergyószentmiklósi származású és évekkor ezelőtt az akkori m.

kir. állami főreáliskolának volt tanára Brassóban, hol igen értékes társadalmi munkát végzett.

— Kulturstély Hosszúfaluban. A hosszúfalusi és csernáfalusi evangélikus egyházak vezetősége november 28-án Hosszúfaluban, a Szabó-féle táncteremben, 8 órai kezdettel, kulturstélyt rendez a következő programmal: 1. Nyitány. Előadja: Bartha Elemér gyárigazgató. 2. Felolvasás. Tartja: Nikodémusz Károly ev. alesperes. 3. Alpesi rózsák: Énekli Csuhá Irénke, zongorán kíséri Kádas Józsefné. 4. Tánccal: Frank Agica (Sepsiszentgyörgyről). 5. Szavalt. Előadja: Dávid Károly zajzoni ev. lelkész. 6. Hegedűszó. Játsszik: Dánér Lajoska főgimn. tanuló Brassóból. 7. Magyar népdalokat zongorázik: Bartha Elemér gyárigazgató. 8. Modern táncok. bemutatja: Otrobán Bendi. 9. Költeményekből szaval: Farcsády Sándor költő. 10. Ének: Bartha Elemérné, zongorán kíséri Bartha Elemér gyárigazgató. 11. Karének: az Emke Hétfalusi Dalkörből. 12. Konfferál: Tertyánszky Sándor főgimn. tanár Brassóból. Előadás után tánc. A kulturstélyre mindenkit ezúton is szívesen lát és meghív a rendezőség.

— Ausztriában megszűnik a devizaforgalom kötöttsége. Bécsből táviratozzák: Ausztriában január elsejétől kezdődőleg megszűnik a devizaforgalom kötöttsége.

— Keitős esküvő. Néhai Bittay Béla, törvényszéki bíró özvegye, szül. Csizsár Ida november 22-én házasságot kötött Pataky Gyula buzáskocsárdi ref. lelkész, egyházmegyei főjegyzővel és leánya, Bittay Ibolyka, Bándy József némai földbirtokossal, Kézdivásárhelyen.

— A Brassói Lapok székelyudvarhelyi megbízottja a „Mercur” iroda, ahol előfizetések és hirdetések a Brassói Lapok részére eredeti áron vétetnek fel.

— Január elsején 25 százalékkal emelik a postatarifát. Bukarestből telefonálta tudósítónk, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter hosszasan értekezett Marinescu posta-vezérigazgatóval. Kiszivárgott hírek szerint abban állapodtak meg, hogy a postatarifákat január elsejétől kezdődőleg mintegy 25 százalékkal felemelik. A postának körülbelül négyszáz millió leire van szüksége, hogy szükségleteit kielégítse. Végleges határozatot azonban még nem hoztak, néhány héten belül azonban pontosan megállapítják a tarifaemelés mérvét.

— A róm. kath. nőegylet vezetősége ezúton kéri tagjait, hogy 26-án, csütörtökön délután 5 órákor rendkívüli gyűlésre jelenjenek meg az egylet helyiségében fontos ügyek megbeszélése végett.

— Köszönetnyilvánítás. Kristóf Albert és neje özv. Lázár Gyuláné elhalálása alkalmából 200 lejt adományozott a róm. kath. nőegylet szegény gyermekei részére.

— Orgenaszentelés Uzonban. Az elmúlt vasárnap szentelték fel az uzoni ref. templomban a Barti Mihály 60 ezer lejes és a hívek 20 ezer lejes adományából beszerzett új orgonát. Zsufolásig megtelt a templom a felekezeti és nemzeti színekkel. Az ünnepi szertartást Szász Béla Mikókollegiumi vallásnár magasan szárnyaló imával, Kiss Albert esperes hatalmas ünnepi prédikációval és Pünköszt István uzoni lelkész az orgona beszerzés történetét ismertető beszéddel végezték. Közben az uzoni ref. dalárda, a kollegium ifjúsági énekkar és a hívek éneke emelték az ünnepély fényét. Templomi ünnepély végeztével esperes a papsággal Barti Mihály székely gazda házában megjelölve fejezte ki az egyházmegye elismerését, hogy egy évi jövedelmét ilyen nemes célra adományozta. Ezután a község háza nagytermében közbeled volt, melyen szintén részt vett a község és vidék előkelőségei vallás és nemzeti különbség nélkül. Az uzoni román lelkész szép szavakban adott kifejezést az egyetértésért, mely Uzonban van az egyházak között, mire Kiss Albert esperes fejtette ki, hogy mindenütt megvan ez, ahol mestersegesen nem zavarják. Köszöntötte a hatóság képviselőjét, az uzoni járás új főszolgabíráját és hálás elismeréssel emlékezett meg Barti Mihályról.

— Ossier dán kardvivőbajnok ki-hívta Posta Sándort. Budapesti jelentik: Ossier dán tizenhatszoros tör- és kardvivő bajnok, akitől egyedül Posta Sándor szenvedett vereséget az Olimpiai szon, felhívta Postát, hogy mérkőzzék meg vele. Posta közölte, hogy december 13-án hajlandó vele kiállani. Felkérték Ossiert, hogy hozza el feleségét is, aki a törvívás bajnoknője, hogy mérkőzzék meg Tary Gizellával.

— Revolvertisztogatás közben mellbelölte magát egy szegedi festőművész. Szegedről jelentik: Tegnap délután tragikus szerencsétlenség érte Parobek Lajos festőművészt. Revolver tisztítás közben mellébe lődött a Frommer-golyó. Mivel azonban a festő szíkos viszonyok között élt, barátai lehetségesnek tartják, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A súlyos állapotban lévő festő azonban azt hangoztatja, hogy esze ágában sem volt megválni az életől: most váltotta meg vasuti jegyét a fő ároshoz, ahol több művét akarta kiállítani.

— Lédererné megmarad vallomása mellett. Budapesti jelentik: A kir. tábla tegnap kezdte meg Lédererné bűnügyének főtárgyalását. Az elnök felszólította Léderernét, hogy szálljon magába s mondja el az igazat. Lédererné kijelentette, hogy mindenben fenntartja a főtárgyaláson tett vallomását. A tárgyalást holnap folytatják.

— Egy vendéglős nyolc milliárd passzívája. Kiszely József budapesti vendéglős, a tiszti kaszinó éttermének volt bérlelője kényszeregyezséget kért. Passzívái nyolc milliárdot, aktívái negyedfél milliárdot tesznek ki.

— Rabiótámadás az országúton. Dorohóból jelentik, hogy a Ripiceni község mellett elhaladó országúton rablók megtámadták a ripiceni cukorgyár igazgatóját és két vendégét, akik kocsin haladtak a gyár felé. A rablók ketten voltak, állig felfegyverkezve. Az utasokat kirabolták, elvették tőlük minden értéket, papírt, kabátokat, felső ruhát és hetven ezer lej készpénzt. A hatóságok megindították a nyomozást az eltűnt rablók kézrekerítésére.

(*) Legolesőbb és legszebb karácsonyi ajándék egy művészi kivitelű fénykép. Keresztes fényképezési műterméből, Kapu-utca 2 szám.

— A kényszeregyezségek új rendszere Magyarországon. Budapesti jelentés szerint az igazságügyminiszterium törvényjavaslatot készít elő, mely a kényszeregyezségek eljárás új módjait hozza. Eszerint Magyarországon a kényszeregyezségek eljárás helyett a magánúton való egyezkedést teszik lehetővé. A reform homlokterében az Országos Központi Hitelvédelmi Szerv megalakítása áll, amelynek feladata lesz a magán-egyezségeket közvetíteni. — A kényszeregyezségek vagyonszerzőkkel szemben kereskedőket fognak kinevezni, akiknek díjazása sokkal kisebb, mint a mostani jogi személyeké. Az új rendszer az adókat és hitelezőket egyaránt meg akarja óvni a súlyos veszteségektől és erkölcsi hátrányoktól, amelyeket a kényszeregyezségek eljárás mai formájában maga után von.

Meg akar gyógyulni?

Ugy mindenkinek előtt tisztítsa ki beleit, gyomrát és máját a jóízű KOPROL alapos hasbajtóval.

220. XI.

— **A Rockefeller-intézet épül Magyarországon.** Jelentettük annak idején, hogy a közegészségügy emelését szolgáló Rockefeller alapítvány kiküldöttei a magyar viszonyokat tanulmányozták. Mint most Budapestről írják, az alapítvány 250.000 dollárból felépíti a magyar Rockefeller intézetet. Hosszu vita folyt, hogy ebből a pénzből külön épületet emeljenek-e, vagy a meglévő egészségügyi épületekben helyezték el a Rockefeller intézetet? A népjóléti minisztérium úgy döntött, hogy a volt Zita-kórház helyén háromemeletes palotát épített a Rockefeller intézet céljaira. Az építési bizottság ülést tartott, amelyen megállapította a végleges terveket és a tervrajzokat és költségelőirányzatokat elküldötte Párisba a Rockefeller bizottságnak jóváhagyás végett. A jóváhagyás megérkezése után hozzáfognak az előmunkálatokhoz és hamarosan megkezdik az építkezést.

— **Országos művészeti fényképtárlás Aradon.** Ertesülésünk szerint érdekes kiállítás előkészületei folynak Aradon. Az „Aradi Fotó Klub” amely a jövő évben üli meg fennállásának 20 éves jubileumát, ez alkalomból a Kulturpalota kiállítási termében a jövő év június havában országos amatőr fényképtárlást és versenyt rendez, amelyen több értékes díjazás és plakett kerül majd kiosztásra. Tekintettel arra, hogy az országban ilyen kiállítás még nem volt, azt hisszük, hogy az ország összes amatőrjei nagy érdeklődéssel fognak a kiállítás iránt viselkedni. A kiállítás szervezését a klub elnöksége már megkezdte, az eziránt érdeklődőknek Guild Ema egyesületi igazgató (cím: Arad, Postafiók 32) már most szívesen szolgál felvilágosítással.

— **Szabásmintás női divatlapok.** A havonta megjelenő szabásmintás divatlapok iránt egyre fokozódik az érdeklődés. A legújabb november-decemberi számok már megérkeztek és pedig: Die Schöne Wienerin 11 sz. gazdag, illusztrált szépproda-mi melléklettel. Ara 30 lej. Record 12 sz. közre 100 legújabb divatkreációval a női divat különböző ágából. Ara 30 lej. Perfect Mode Nr. 35. gyönyörű kabát és ruha-modellekkel. Ara 30 lej. Mindhárom divatlap ingyenes szabásminta-iv melléklettel. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától, ahol állandó előjegyzések vagy előfizetések is elfogadtnak.

(*) **Modern Mozgó.** Szerdán a legújabb lux sláger „Strand leánya”, a főszerepben a szép Xenia Desni kerül bemutatásra. Jön: „Thamar, a hegyek leánya”, Putty Liával és a teljesen új feldolgozású „Quo Vadis” Emil Janninggal.

(*) **Apollo Mozgó.** Zsufolt nézőtér gyönyörködött a világ leghatalmasabb és legszebb filmalkotásában, a Tizparancsolatban. A szebbnél-szebb színes felvételeket elragadtatással szemlélte a közönség. A kibővített zenekar pompásan működött és élvezetes estét szerzett a bemutató közönségének. A film csütörtökig marad műsoron. A két rész, 14 felvonás egyszerre lesz vetítve. A helyárák a gazdasági viszonyokhoz mérten nagyon mérsékeltnek vannak felemelve, úgy, hogy csupán pár lej a differencia a régi árak között. Tizparancsolat előadásain már az 5 órás előadást is a teljes zenekar kíséri. Jön. Quo Vadis. Minden idők legmaradandóbb mesterműve.

— **Személyazonossági, utlevél és vasúti igazolványokhoz szükséges fényképeket** a hivatalosan előírt kivitelben legrövidebb idő alatt készít Lang Henrik udvari fényképész, Kapu-uca 52 szám.

IRODALOM, MŰVÉSZET

* **Német színház.** Hermann Bahr Gyermekek című komédiája: azokat az érzelmi komplikációkat akarja megmutatni, melyek két fiatal szerelme körül támadnak, mikor azok magukat egymás testvérének kell, hogy tartsák. Tehát lényegében olyan téma, melyet a görögöktől kezdve napjainkig tragikus összeütközések anyagául éreztek és ilyen nézőpontból dolgoztak fel munkáikban. Elgondolható, hogy egy Wedekind, vagy Sternheim fölényes amoralitása és művészi ereje a vérfertőzést is a komikai torzítás lencséjén keresztül úgy tudta volna láttatni velünk, hogy a szatirikus világkép kiváltotta volna a nézőben a felszabadító nevetést. Bahr azonban képtelen erre. Szórakoztató tévedési vigjátékot ad, ügyesen csomózott bonyodalommal néhol, különösen a jól sikerült expozícióban, a bécsi feuilletonizmus csillogásával ható szellemes dialogussal. De tagadhatatlan viszont, hogy Bahr a briliáns kritikus, az izlés kjtünő elméleti tudora, e darabjában gyakran ügyetlenül ízléstelen. A női főszerepet Mia Baumgarten nagyon kedvesen és frissen játszotta. Baumgarten kisasszony tegnapi első fellépte nagyobb szerepben általános érdeklődést és elismerő szimpátiát keltett. A többi szerepekben Hügelmann, Grünert Sima és Czeli urak látták el megfelelően.

Paul Eger hétfőn előadott Adám Éva és a Kigyó című komédiájában már higabb a szellemesség mint Bahrnál. A darab középpontjában egy indus herceg áll, ki, bár barátja fele-

ségét szereti, az európai irivolitással merő el-lentétben álló indus érzés-tisztasággal és fennkölt lelkiességével szerelemmel éküzdi, és barátainak házassági zavarának kisimításá-t tűzi ki céljául, melyet el is ér. A darab némi irodalmi mártással leöntött giccs, amit a második felvonás Taifun-reminiscenciák egyáltalában nem tesznek jobbá. Siegfried Holzer kitűnően játszotta az indust, Hermann Czeli nagyon jó az ingadozó és ideges hűtlen férj szerepében. Mana Copony a női főszerepben lendületes és meleg volt. Lisi Scheffranck finom beszédművészetét Dilloné szerepében élveztük.

H. H.

* **A Kiurlina koncert** pénteken, november 27-én lesz a Redout nagytermében. A jegyek már majdnem mind elkeltek. A hangverseny az idei koncertszezon egyik legnagyobb eseménye lesz. Megmaradt jegyek a Klingsor hangversenyirodában kaphatók.

* **Iskolai Színművek** cím alatt irodalmi ujdonság jelent meg Benke Ferenc református lelkész és Mihó János tanár szerkesztésében és kiadásában.

Ezen rövidebb terjedelmű szindarabok főként a tanuló ifjuság számára készültek, s a hazai középiskolában előírt öt modern nyelven, t. i. román, francia, német, angol és magyar nyelven jelennek meg azzal a főcélal, hogy a párbeszédek előadása által az idegen nyelven való beszédképesség megszerzésének alkalmas eszközül szolgáljanak. Tár-gyuk az említett nemzetek történetéből és társadalmi életéből van véve, természetesen minden politikai vonatkozás nélkül. Erkölcsi tartalmuknál fogva kiválóan alkalmasak az iskolai ünnepélyek színvonalának emelésére s emellett az ifjuságnak anyagi sikert is biztosítanak. Az öt nyelvű szöveg párhuzamosan van elhelyezve, ami a könnyebb megértést és a sikeresebb haladást és előadást segíti elő. Magyar szövegük a falusi ifjuság által is előadható. A megjelent első szám: A falusi orvos, inkább fiúk részére van kiadva. Ara 15 lej; mutatóvényszám 20 lej. A második szám: A kulcsárnő-leányok számára januárban a többi negyed, vagy félévénként jelenik meg. Mondanunk sem kell, hogy ezen szindarabokat a nyelvtanulással foglalkozó felnőttek is haszonnal forgathatják. A mű tiszta jövedelmének 10 százaléka a szegénysorsu főiskolai hallgatók segélyezésére fordítatik. Kulturmissziót teljesítő urórk munká, ajánljuk mindenkinek szíves figyelmébe. Sóna, Kisküküllő megye.

224

Wédl

Személyautó taxi vállalat
Brassó, Str. Petocile 3. Telefon 444 sz.
Elvállal nyitott és csukott autókkal személyszállítást az ország bármely részébe a legolcsóbb áron

SPORT

Bukarest.

Juventus—AAC 3:2 (1:0). Barátságos mérkőzés. Az AAC szebben játszott és jobban ellenfelel, vereségét kapus bizonytalanságának köszönheti. Az első félidő AAC fölényben telik el és a Juventus kitűnő kapusának sokszor akad dolga. A Juventus Brauchler váratlan és az utolsó pillanatban leadott lövéséből a kapufáról pattanva, jut a hálóbba. A második félidőben helyenkint eldurvul a játék. Boc-sányi lövi a Juventus második gólját, míg az AAC Romváry 11-esével jut első góljához. Brauchler Dobo ideális centerét helyezve a vetődő kapus felett fejeli hálóbba, megszerezve a Juventus harmadik gólját. Majd Romváry ideális 16-os sarkáról löti szabadrugása az AAC második gólját eredményezi. Az AAC-ból Duffner, Romváry, Singer; míg a Juventusból Dobo, Borsányi, Czéh és Brauchler; valamint nagyszerű kapusuk, Laky tűntek ki. A mérkőzést dr. Vatianu Sabin vezette le kifogástalanul.

Érettségire,

középiskolai magánvizsgákra osztályössze-vonással is a leggyorsabban készít elő a
Zsoldos tanintézet
Budapest, VII. Dohány-u. 34. Teljes anyagi felelősség.
1149

M. NEUMANN

bundái, kabátjai, a legfölkétebbek...

Minden
magyar család
asztalán ott kell legyenek a
Brassói Lapok
Naptárjai.

Az 1926. évre
megjelentek:

Brassói Lapok
Nagy Könyvnaplója

Kifogástalanul összeállított naptári rész; számtalan hasznos tudnivaló: mint vásárok jegyzéke betű- és időrendben, okmánybélyeg és postai díjszabás, rengeteg fontos tudnivaló a gazdaság köréből; kellemes szórakoztató olvasmányok, elbeszélések, novellák, versek a legjobb magyar írók műveiből; mindezek fölött áll gazdagon illusztrált humoros rovata, valamint a szintén több eredeti felvétellel tarkított történeti visszapillantása az elmúlt év nevezetesebb eseményeiről. A gyönyörű kiállítású vaskos könyvet mindenki élvezettel olvashatja. Ára 30.— lej.

Brassói Lapok
Kis Könyvnaplója

Tartalmazza mindazokat a hasznos tudnivalókat, amelyek a nagy könyvnapló, csupán a szépirodalmi része rövidebb. Ára 20.— lej.

Irodai Előjegyzési Naptár

Kemény, tartós hátlappal, izléses kiállításban, kétszínű nyomással. Ára 25 lej.

Kaphatók mindenütt.
Postai megrendeléseket az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen ajánlva elintéző, utánvétellel a portókölttség felszámításával szállít

a

Brassói Lapok
Könyvosztálya

Viszonteladónak
megfelelő rabattot adunk

és előjegyzési naptáraknál
díjtalanul saját cégnyomást
készítünk.

KÖZGAZDASÁG

Csak decemberben alakulhat meg a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége

A szövetség szervezeti szabályzatát is csak később készítik el

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kereskedelem és iparügyi miniszterium a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének megalkotásával külön leirattal a bukaresti kereskedelmi és iparkamarát bizta meg és felhívta, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a szövetség megalakulását.

A kereskedelmi és iparkamarák által nyert értesülés szerint azonban a szövetség december elejénél előbb nem alakulhat meg.

A megalakulást késleltették a kereskedelmi és iparkamarák igazgatótanácsok választásai. A választási formaiságokat még nem fejezték be mindenütt, mert a választásokat sok helyen érvénytelenítették.

A kereskedelmi és iparkamarák szövetségét az új törvény létesítette, mert régen ez a testület nem állott fenn. A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége közhivatali intézmény, melynek jellege nemzetgazdasági s melynek megadják a jogi személyiséget is.

A szövetségnek a kereskedelmi és iparkamarák együttes működése után az a feladata, hogy irányító befolyást gyakoroljon a kereskedelmi és iparpolitikára, az ország egyetemes érdekeire való figyelemmel. Megalkotja s véleményezi az általános jellegű kereskedelmi és ipari problémákat. A szövetség támogatni fogja az egyes kamarák ily irányú működését is.

A MAI PÉNZPIAC

Kedd, november 24

A világpiacon élénk, változatos árfolyamhullámzás.

A belföldi piacon szeszélyes és ideges a hangulat. Reggel leesnek az árfolyamok 42.30 lejes svájci franknak megfelelő alapra, majd átmenet nélkül újra szilárdul a piac s délelőtt 42.60 lejes svájci frank alapon állapodnak meg a kurzusok. Ennek megfelelően egy angol font 1070, egy dollár 221, egy francia frank 8.69, egy olasz lira 9.01, egy csehszlovákia 6.56; egy shilling 31.35, egy aranyárka 53.50, egy lejért 321 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések.) Nyitás: száz német márká 123.56, († 6), egy dollár 5.18 és háromnegyed (— egy nyolcad), egy angol font 25.1320 (— 30), száz francia frank 20.20 († 10), száz olasz lira 21.07 és fél († 15), száz csehszlovákia 15.37 és fél, száz leva 3.77 és fél, száz lej 2.31 és fél, tízezer magyar korona 0.7275 († 5), tízezer osztrák korona 0.7307 és fél (— 2 és fél).

Budapesti értéktőzsde. A hétfői tőzsdénapon kedvezőtlen a hangulat. Zárlati árfolyamok ezrekben: Magyar hitel 302, Osztrák hitel 120.5, Salgó 416, Rima 102 Délvisut 63, Államvasut 340, Kohó 210 Atlantika 8.5; Ganz Danubius 2015, Kőszén 2770, Papíripar 22, Nasici 1450, Szlovénia 56 Földhitelbank 226, Viktória malom 396, Keresk. hitelbank 17 Pesti magy. ker. 920, Beocsini 1140, Urikányi 90, Láng 28.5, Lipták 57.5 Schlick 384; Zabolai 16, Cukoripar 1500, Klotild 13 Temesi szesz 275, Hungária műtr. 99, Olaszbank 15 Angol magyar 35, Leszámitoló 63, Magyar-Cseh 16; Nova 244, Kronberger 3, Csáky 6; Izzó 875; Magnezit 1140, Viktória butor 1.1, Ofa 475; Malomsoky 7, Pesti Hazai 1900, Fegyver 500.

(—) Újabb vasúti konferencia ül össze Veronában. December 7-én újabb vasúti konferenciát hívtak össze Veronában. A konferencián a nemzetközi csomagforgalom szabályozása, valamint a tehervagonok csatlakozásának megállapítása kerül elintézésre.

(—) Harmincegy milliárdra rug az állam jövő évi költségvetése. Brătianu Vintila pénzügyminiszter elkészítette az állam 1926. évi költségvetésének vázlatát

A szövetség szervei a közgyűlés az igazgatóválasztmány és az elnökség.

A közgyűlést a kereskedelmi és iparkamarák igazgatótanács kiküldöttjei alkotják, kiknek száma kamaránként a kamarák jelentősége szerint kettő-négy. A tagok számának fele kereskedő, másik fele iparos. Közgyűlést évente kétszer kell tartani: szeptemberben és májusban.

A szövetség igazgatóválasztmányát választott és jogosított tagok alkotják. A választott tagok száma 15. Rajtuk kívül hivatalból tagja a választmánynak: a munkaügyi kamarának és mezőgazdasági kamarának egy-egy tagja, a Nemzeti Bank kormányzója, a kereskedelmi akadémia, a politechnika tanári karának kiküldöttje, az Ipari Hitelintézet igazgatója, az ország bankjainak egy kiküldöttje, a termelő és fogyasztási szövetkezetek igazgatótanácsának egy kiküldöttje.

A szövetség elnöke Cerkez István, a bukaresti kereskedelmi és iparkamara elnöke lesz. Lesz még két alelnök: egy iparos és egy kereskedő.

A szövetség bevételeit a kereskedelmi és iparkamarák részarányos járuléka fogja alkotni.

A szövetség működésében első munkálát lesz a szövetség szervezésére és működésére vonatkozó szabályzat megalkotása és a kereskedelmi és iparkamarák gyűlési rendtartásának megbeszélése, melynek tervezetét a bukaresti kereskedelmi és iparkamara dolgozta ki.

s azt a tegnapi minisztertanács alá terjesztette. Ertesülésünk szerint az állam 1926. évi költségvetése 38 és fél milliárd leire rug, amely összegből 29 milliárd lej adnak az állam valamennyi intézményének költségei, míg 9 és fél milliárd leire rug az államvasutak költségvetése.

(—) Normálisan haladnak a washingtoni tárgyalások. Washingtoni jelentés szerint a román adósságok rendezése ügyében folyó tárgyalások normális mederben folynak. Részletek még nem igen kerültek ki a tárgyalásról, annyit azonban közölhetünk, hogy jelenleg az adósságok összegének megállapításával foglalkoznak.

(—) Az aranybányákat is kereskedelmisítik. Jelentettük annak idején, hogy az állami bányák közül a kormány egyelőre a nagybányai aranybánya kereskedelmisítését vette tervbe. E célból a kereskedelem és iparügyi miniszterium szakbizottsága ülést tartott, a napokban, melyen azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy milyen arányban vegyen részt az állam az új kereskedelmisített vállalat érdekében. Az új vállalat részletes szervezeti szabályait a jövő alkalommal fogják megállapítani.

(—) Konvenciók egyezményről tárgyalnak az utódállamok biztosítási intézetei. Nehány nappal ezelőtt nagyfontosságú megbeszéléseket folytattak a magyar, osztrák és cseh biztosító intézetek képviselői, amelyek eredményeképpen csütörtökön formális konferenciára gyűltek össze a biztosítók képviselői, hogy az utódállamok biztosító intézetei között konvenciók egyezményt létesítsenek. A laboru befejezése előtt ugyanis az osztrák és magyar biztosítótársaságok között egyezmény állott fenn, amely különösen a gyári biztosítási üzletekben alapja volt a biztosítási üzlet nagyarányú fejlődésnek. Nyolcévi szünet után most újabb felmerült az egyezmény létesítésének szükségessége s ezt van hivatva a prágai konferencia létrehozni.

Az embergyölölő

Regény

16

Írta: Kelemenné Zathureczky Berta

Egy negyed óra múlva a legjobb étvágyal fogyasztotta el a reggelit és évődött az öreg komornyikkal.

— Meggyógyulok Mihály! Meggyógyulok és táncolni fogok a kis gazdád lakodalman!

— Adj! Isien méltóságos uram!

Igy télt el a nap a legnagyobb egyetértésben.

Másnap reggel megérkezett a Dioszeghy jogtanácsosa. Az adoptálás felől hozott értesítéseket. Két hét alatt nyélbe lett ütve a dolog és az ifjú Muthnáról, mint báró Dioszeghy Vládár Iván távozott.

III.

A tátralomnici nagy vendéglő halljában már másodszor hallotta erős hangját a gong, löncre hiva össze a vendégeket. Azonban a sok száz vendég közül, kik számára a hotel nyitott étterme fölterítve volt, alig lézengett néhány alak. Egyszerre csoportosan kezdettek gyűlni az elbűsült, kik nevetve és flörtölve vonultak keresztül a széles hallon.

Az étteremben, a virágokkal disztett asztalok között álltak várakozva a pincérek. A főpincér korrekt meghajlással fogadta a vendégeket.

Új vonat érkezett. A háztulajdonos, kezében a szobák listájával, állt a folyosón, körülveve az ujonjított vendégek, titkárok és portások által.

Fiatall nő ment végig a hallon, ki magában nagyon jól mulatott a jötték idegessége és a vendéglős hűvös nyugodtsága fölött. Már éppen hátat akart fordítani, amidőn két elegáns férfi lépett be az ajtón.

A háztulajdonos szolgálatra készen sietett eléjük:

— Egy asztalt fenntartottam a kegyelmes urak részére. Igen jó szomszédsággal... Remélem meglesz elégedve!

A kegyelmes ur pár halkan kiejtett szóval felelt és követte a gyorsan előrehaladó vendéglőst.

A fiatal asszony kíváncsian nézett utánuk. Mosolyogva konstata, hogy a két feltűnő idegen az ő asztala mellett foglalt helyet.

— Kik ezek az urak? — kérdezte a vizitáló vendéglőstől,

— Az idősebb gróf Cziráky kereskedelmi miniszter ő nagyméltósága. A fiatalabb Muthnáról osztálytanácsos.

— Köszönöm.

Lassu léptekkel ment be az étterembe és mosolyogva köszönt itt is, ott is az ismerőseinek.

Feltűnő jelenség volt; ifjúságának teljében. Termete közepmagas; gyönyörű. Fekete pillákkal árnyalt zöldes színű szeméből derült fény. Hajja vöröses szőke, arca a malmezonhoz hasonlított. Sötét szemöldöke nagy elemi képez a világos hajához. Vonásai szálkásak; ajkán állandó a mosoly, tudja jól, hogy így ellenáthatatlan.

Helyet foglalt az asztalnál és székén kissé hátrahúzóval összehúzott szemmel mustrálta a szomszédokat.

E percben tucatszámra a főbejárat felé fordultak a fejek.

Két nő és négy férfi volt az, kiknek látára, mintegy elektrizálva, ugrottak fel többen a vendégek közül. Azonnal körülvezték őket. Többnyelvűen indult meg a kérdezősködés.

A fiatalabb nő fehér sport dressben volt. Gyönyörű sötét szeme vidáman ragyogott. Fekete haja kissé ziláltan hullt a nyakába. Arca tejfehér, jelenleg egy kis rózsás árnyattal. Csipán a száj égő piros. A termete magas, arányos, leányosan karcsú. Hajladozó li-

Elénk ragyogás tűnik fel az arcán, midőn bárónét észreveszi. Otthagytja az őt körülvevő férfiakat és feléje siet.

Muthnai mintegy önkívületben, merően nézi. A lány fölemeli rojtos szempilláit és rá-
néli nagy szemét.

(Folyt köv.)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Figyelem! Fontos mindenkinek

Előírt ruhaszükségletét beszerezze gyorsdélben megvételkényszer nélkül, hogy férfi- és gyermekruhát legolcsóbban a most megnyitott

Rosenberg M.

férfi- és gyermekruha-áruházában szeresheti be
Brassó, Kapu-utca 40. szám.

Veszünk jó karban levő 4 ülés

Iovas-szán t.

Ajánlatok: „Fabrica Românească pentru Laminat și Tras Metale” B R A Ș O V, Căsuța Poștală 86
alá címzendők. 12426

STEINER JENŐ, kárpitos és disztító

Brassó, Kolostor-utca 28.

Elvállal minden e szakmára vágó munkát, u. m. függönyök és ablakredőnyök készítését. Szalonok, ágybetétek, angol-, klub-, szalon-, antik-garnitúrák és autókaroosszériák készítése a legartósabb kivitelben.
2228

IZ ZÓLÁMPA
FELÜLMULHATATLAN

Tisztelt! értesitem a nagyérdemű vevőkörömet, hogy üzletemet a Welsz Mihály-utcaból

Cérna-utca 7. szám

alá, saját házamba helyeztem át,

-- hol továbbra is készítek úgy --

egyen-, mint polgári ruhákat.

Együttal felhívom a vasutasok b. figyelmét

arra, hogy nálam vasuti sapkák és

karszalagok a legjobb minőségűből és leg-

olcsóbban készülnek. — Ezenkívül diák-,

fiu- és leánysapkák nagy választékban.

Amagyardemű közönség b. párt ogását kérem, teljes tisztelettel

PETRU PAVEL.

Északromániai Karácsonyi Mintavásár

SZATMARON, 1925 DECEMBER 5-11.

Radió. Kongresszusok

Ünnepi előadások

Ünnepélyes megnyitás dec. 5-én d. e. 10 órakor

Tárgysorsjáték — Sétahangversenyek.

12425

ZEISS
Tábori és házi fényképező gépek, modern szemüvegek, valamint az összes szakmai javítások.
Illyés Károly
BRASSÓ, Kapu-utca 48. 2414

„EOS” üzleti könyvek, 2201
„EOS” átiró könyvek,
„EOS” másoló könyvek
Telefon zám 774.
papírraktár Kerschner E. Brassó.

Játékárú engros-eladás. 12421
Legújabb társasjátékok, legszebb babák, hintalovak, olcsó külföldi mozik, gyárlerakati árban.
Láng Vály Temes ár, Belváros, Hitelbankpárlata

Szőnyegek

Linoleum

Függönyök
Asztal- és ágytakarók
Divántakarók
Butorszövetek és
kész matracok

Tellmann és Speil-nél
Szőnyegáruház
Brassó, Buzasor 8. szám.

Hirdessen a Brassói Lapokban!

BOUQUET D'ORIGAN
CH. DUPRÉ
EAU DE COLOGNE
SAPUN
PUDRA
CREMA
FERITI-VA-DE-IMITATIUNI

Silvania Műszaki R.T.

SÜRGŐNYCÍM: SILVANIA BRASSO, KORHÁZ-UTCA 64. TELEFON 89 és 125

Képviseletek és lerakatok:

Hartmann-Werke Zweigwerk **König Friedrich August Hütte Dresden**, famegmunkáló gépek

Liljeqvist P. Eskilstuna, (Svédország)

keret és körfűrészlapok szállagfűrészek.

Astra waggongyár Arad, szerszámgépek és benzín-motorok.

Kettling és Braun, Crimmitschau
textilgépek és anyagok.

*Étvágygerjesztő külseje, kiválóan
finom íze és nagy tápláló ereje van a*

BRASSOVIA védjegyű kekszeknek, biszkvitteknek,
kétszersülteknek és kokosz-süteményeknek,

ami kétségtelenül bizonyítja, hogy azokat a legfinomabb
erőlisztekből, kellő gondossággal állítjuk elő, kiváló,

friss teavaj és hamisítatlan hozzávalók fel-
használásával, ami egyedül kezeskedik

gyártmányainak tartósságáról és
változatlan friss ízéről.

Autó képviselet.

**Mercedes, Benz, Mathis,
Willys-Knight és Overland**

luxus autók
kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Szofőriskola hölgyek és urak részére!

SZÖKE garage Brassó, Kút-utca 46. szám.

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az
importált francia és angol áruknál az

M. M. Konzervgyár
Timișoara

M. M. Befőttei,

M. M. Jamei,

**M. M. Gyümölcs-
és Vegyesizei**

melyek minden
nagyobb csemegeüzletben kaphatók.

Képviseelő: **Otto v. Roll, Brașov.**

SZŐNYEG-HÁZ

Asztali szőnyegek,
Butor-szővetek
Függönyök
Futószőnyegek
Gyapjú takarók
Nagy választék

ORENDI M. és Tsa.

Brassó, Kapu-u. 60 — Telefonszám: 340.

SCHRACK E.
radió gyár

Bécs

T. E. 9 típus

Ezzel az értékes 3 lámpás felvívókészülékkel
az összes európai rádióállomásokat hall-
gathatja. Az engedélyt leggyorsabban meg-
szerzi az alképviselet:

I. Both & Müller Brassó,
Weisz-Mihály-u. 26. Telefon 5-95.

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 4 lei. Vastagabb betűvel: 8 lei. - Állást leve-
nek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 40 lei.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizo-
nyosunknál is feladhat minden helységben, aki pon-
san továbbítja azokat kiadónkhoz. - Csak
válaszbélyeggel felszerelt kérde-
zősködésekre válaszolunk.

Kisebb lakás a Schiel-
gyár és a vasúti állomás
közeliében kiadó. (Uj épü-
let). Bővebbet Rózsátér
16 sz. alatt. 12128

Egy jókarban levő gőz-
cséplőgarnitúra eladó.
Szabó Géza Olasztelek.
12422

Magyar kereskedelmiben
éretté szült leány állást
keres. Címeket "1000" je-
ligére a kiadónkhoz küldje.
12421

Vizsgázott józan életű
gépkészítő, több évi gya-
korlattal bír a Dieseli és
gőz gépek kezelésében,
malomba vagy villanyte-
lepre, legkésőbb február
1-ére, állást keres. Cím
12420 sz. alatt a kiadónkhoz.

Broadcasting rádió-
készüléket rendeljen Ora-
dea, Str. Oituz 5. Radio-
Salon. 12419

Diplomás dentiset
keresek azonnali belépésre
haszonrészesedésre. Dr.
Friedmann Covasna. 12418

Eladó 5 HP. gőzcséplő-
garnitúra Hoffher kazán-
nal és 1200 mm-es gyü-
rűs csapágyas Máv. csep-
lővel. 10-12 PH. Máv.
benzinmotor, 1000 mm-es
Hoffher gyűrűs csapágyas
cséplővel. Cím Nika Mi-
hály, Nagyborosnyó.
12416

Sürgősen kiadó modern
lakás, négy szoba, konyha,
fürdő és kert rögtön be-
költözhető. Lei 40.000 évi
bér. Bővebbet Vár-utca 47.
12423

Kis Meteor kályhát ke-
resek megvételre. Ugyan-
ott gyermek rézagy eladó.
Dr. Fejér Lukács, T-gul
Secuesc. 12417

Önálló szíjtároló
munkások felvételnek
Rein Marcell faúru és Bu-
torgyárában Oradea-Mare
Strada 20 Aprilie 44. 12413

Bánya főaknász állást
keres szén vagy vas üzem-
nél, december 1-vel. Cím
12412 szám alatt a ki-
adónkhoz. 12412

Ki fogadna örökbe 5
hetes erőteljes fiú gyer-
meket. Cím 12415 szám
alatt a kiadónkhoz. 12415

Nős, gyermektelen ispán
állást keres. Tejkezelés,
vajgyártásban jártas, vál-
tal felügyelői, raktár-
nok, vagy ehhez hasonló
állást. Feleségem mint
kiadónk, esetleg szükség-
 esetén elsőrangú gazdasz-
 szony. Cím 12414 szám
alatt a kiadónkhoz.

Szabad kézből azonn-
 eladó egy ház Fogarasi
Str. Gálai 32. 3 szoba,
konyha, fűs kamrák, na-
 kert, patak mellett, ki-
 jarmóknak felelne meg.
 Érdeklődők forduljanak
 Emilie Essigman-hoz, B-
 gára. Str. Gálai 32. 12418

Keresünk cséplő-
 niturákat. Árjajánlatok
 teljes leírással küldje
 „Gépvásár” címre B-
 utca 43. 12419

Jól fizető minden-
 értő házzvezetőt keresek
 resek havi ezer lei (10-
 lőn szoba). Cím Fogarasi
 Popan 17. Bucur. 12418

Perfect fodrász és
 niküröző kisasszonyok
 cember elsejére felvétel-
 nek. Ajánlatok Feltet-
 Sibiu, Str. Regina Ma-
 35.

Ház nagy udvarral
 Hosszú-utca 17. szám-
 san eladó. Közeli köz-
 világosításokat ad. B-
 József, Hosszú-utca
 12416

5530 m² nagysá-
 gú telket a bertalan állom-
 hoz közel, jutányosan
 adó. Közeli köz-
 világosításokat ad. B-
 József, Hosszú-utca
 146.

szir kapható, fekete 8,
 az emeleten. 12419

Transmissiót, o-
 gyakat, kapcsolókat,
 es faligamokat, m-
 kivitelben. Vast-
 nyeket minta vagy
 szerint gyorsan es
 nyos ár mellett szállít
 Friedrich Testvérek
 gyára. Timișoara. 20

Magánjáró öntet-
 ket nyersen és meg-
 kálva szállít Fri-
 Testvérek Gépgyár
 mișoara.

Keresek meg-
 esetleg bére 2 km.
 keny iparvasut-
 Tip 5 v 7 és 4 pá-
 pot 60 v 76 nyom-
 ságut. Zorka, Fogarasi

Elsőrangú
 tölgy
 kerítésoszlopok
 s néhány 30-35
 átmérőjű
 tölgyrön-
 eladó:
 Altalános Keres-
 delmi R.-t. Bra-
 Fekete-u. 62.

Ön fényképezik?

ha igen, úgy fényképezési cikkeit a but-
 HUBERTUS cégnél vegye meg!

Elsőrendű árut kap, rendszer-
 azonkívül kilátása van arra, hogy
 alant tárgyakat díjtalanul megkap-
 2198

1 arany Omega óra,
15.000.- lei értékben,

1 luxus fényképező gépet,
a trópusok részére, 20.000.- lei értékben,

1 Hamerless vadászfegyvert,
12.000.- lei értékben.

Klimerítő felvilágosításokat és árjegyzéket küld 2-
 portó ellenében.

„Hubertus” București, Str. Belvedere

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidálatának körforogógépén Brassóban